

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Kazuistika dítěte

**Podpora přirozeného rozvoje řeči u dětí – primární
logopedická prevence**

Kroměříž září 2022 – únor 2023

Zpracoval/a: Veronika Kytlicová

Kazuistika dítěte

- a) **Osobní údaje:** chlapec Martin, 6 roků a 10 měsíců.
- b) **Osobní anamnéza:** průběh těhotenství i porod bez problémů, žádné vážné nemoci, úrazy nebo operace chlapec neprodělal. Sedět začal zhruba okolo 9. měsíce, první kroky se objevily asi po 12. měsíci a první slova přibližně ve 13. – 14. měsíci.
- c) **Rodinná anamnéza:** chlapec má dvě sestry, jednu starší (8 let) a mladší (3 roky). Rodiče (věk asi 35 – 40 let) jsou rozvedení, děti jsou ve střídavé péči. Rodina je ve špatné finanční situaci. Většinou všechno zařizuje, zajišťuje a platí otec, matka nejeví moc velký zájem při spolupráci s mateřskou školou. Otec působí jako starostlivější a pečlivější rodič.
- d) **Školní anamnéza:** hrubá a jemná motorika je odpovídající věku chlapce, lateralita ruky i oka je pravá, psací pomůcky uchopuje správně. Zrakové vnímání je výborné, problémy má však ve sluchovém vnímání. Největší problém je u něj právě špatný vývoj řeči. Myšlení a paměť jsou lehce opožděné, problémy má s pozorností, dlouho ji neudrží a často má problém se soustředit na práci. Sociálně-emoční vývoj je v pořádku, s dětmi ve třídě vychází dobře, někdy mu však jeho špatný vývoj řeči ztěžuje komunikaci s ostatními.
- e) **Problémy před vstupem do programu:** Martin mluví na svůj věk velmi špatně, obtížně mu jde rozumět. Hlávku S vyslovuje správně, jen ji někdy, většinou když je na konci slova, zaměňuje za Š. Hlávky C, Z zaměňuje za S, Š a Č zaměňuje za S, někdy Š vyslovuje, ale spíš jím nahrazuje Č. Místo hlávky Ž většinou říká Z, umí ale Ž vyslovit, L a R nahrazuje hlávkou U. Ř nahrazuje hlávkou Ž, K umí nejlíp, to vyslovuje bez problémů, V občas vynechává, ale často ho zaměňuje za U. Martin by měl navštěvovat pravidelně logopeda a taky by se mu měli více věnovat rodiče.
- f) **Průběh spolupráce:**

1. setkání

- kresba rodiny (postavy), povídání o rodině, sourozencích ([příloha 1](#))
- zkouška lateralit ruky (držení tužky, jak vysoko dosáhneš, sáhni si na ucho), oka (kukátko, manoptoskop)
- pojmenování obrázku, roztleskání slov na slabiky, určení počtu slabik ([příloha 2](#))
- grafomotorika – pracovní list ([příloha 3](#))
- zrakové vnímání – přiřad' k obrázkům správný stín ([příloha 4](#))
- evaluace: Při kresbě rodiny se Martin zaměřil spíše na kresbu domu, kde bydlí, kresbě rodiny věnoval minimum času. Lateralita oka i ruky je pravá. Roztleskávání slov na slabiky a určení počtu slabik mu jde dobře, jen občas udělá chybu, když se nesoustředí. Zrakové vnímání zvládl výborně.

2. setkání

- diagnostika výslovnosti jednotlivých hlásek ([příloha 5](#)) – pojmenovat obrázky, případně vytleskat, určit počet slabik, určit první/poslední hlásku
- já si zapisuji do tabulky, zda danou hlásku nacházející se buď na začátku slova, uprostřed, nebo na konci vyslovuje správně, vynechává, zaměňuje nebo vyslovuje špatně
- evaluace: Hlávku S vyslovuje správně, jen ji někdy, většinou když je na konci slova, zaměňuje za Š. Hlávky C, Z zaměňuje za S, Š a Č zaměňuje za S, někdy Š vyslovuje, ale spíš jím nahrazuje Č. Místo hlávky Ž většinou říká Z, umí ale Ž vyslovit, L a R nahrazuje hlávkou U. Ř nahrazuje hlávkou Ž, K umí nejlíp, to vyslovuje bez problémů, V občas vynechává, ale často ho zaměňuje za U. Vytleskávání mu šlo dobře, má problém určit první a poslední hlásku.

3. setkání

- dechové cvičení: nácvik správného nádechu nosem bez zvedání ramen, pozvolný výdech, přičichneme si ke kytice, potápěč (zadržení dechu na krátkou dobu), usměřování dechového proudu, foukáme lehce jako do peříčka, sfoukneme odkvetlou pampelišku, pomalu foukáme do bublifuku, abychom udělali velkou bublinu, dýchání do dlaní (zahřívání), fonační cvičení – při výdechu přidáme zvuk (syčíme jako had, bzúčení včelky, houkání sovy nebo vlaku, mašinka, troubení auta, koza mečí, ovce bečí, kráva bučí ...)
- oromotorické cvičení: Jak šel jazýček na výlet – Ráno se probudil a protáhnul se (vyplázní jazýček nejvíc, co to jde). Podíval se nahoru, jestli svítí sluníčko (vyplázní jazýček nahoru k nosánku – pohyb jazyka z úst a nahoru ke špičce nosu), nebo jestli je venku bláto po dešti (vyplázní jazýček dolů k bradičce). Bylo hezky, a tak si vyšel na procházku (vyplázní jazyk a hýbej jím z jednoho koutku do druhého). Na louce se pásl koníček. Jazýček na něj vyskočil a s koníkem klusal dál po cestě (mrskání jazyka o patro, které vydává zvuk klusajícího koníka). Když uviděl houpačku, nechal koníka běžet dál a šel se pohoupat (vyplázní jazýček rovně ven a dovnitř pusinky). Měl radost, když u houpačky potkal jiný jazýček (široký úsměv, vyčinit zuby). A tak si spolu chvíli hráli. Házeli si míčem (střídavě nafukuj tváře – přelévání vzduchu z jedné strany na druhou). Potom se rozloučili, protože druhý jazýček už musel jít. Sluníčko hrálo a jazýček dostal žízeň. Ze studánky se napil, jako pije kočička (vystrč jazyk a napodob kočičku při pití mlíčka z misky). Při tom se trochu umazal, a tak se musel i umýt. Nejprve nahoře a potom i dole (vyplázní jazýček, oblízni zleva doprava a zprava doleva napřed horní ret a potom i dolní ret). A než se umyl, byl večer, vyšly hvězdičky a přišla noc. Byl čas jít spát. Jazýček ještě vyčistil zuby (přejížděj jazykem po zubech), protáhl se a vrátil se do své postýlky (co nejvíc vyplázní jazýček).
- Co je to? – ukazování obrázků dle počáteční hlásky ([příloha 6](#))
- pracovní list – škrtni obrázek, který začíná na jinou hlásku ([příloha 7](#))
- procvičování pojmů před, za, první, poslední, mezi ([příloha 8](#))
- evaluace: Chlapec měl chvílkami problém udržet pozornost a soustředit se na práci. Určování první hlásky mu moc nešlo, problém měl i s některými prostorovými pojmy.

4. setkání

- oromotorické cvičení: Čokoládový sen ([příloha 9](#))
- dechové cvičení: opakování - nácvik správného nádechu nosem bez zvedání ramen, pozvolný výdech, přičichneme si ke kytice, potápěč (zadržení dechu na krátkou dobu), usměřování dechového proudu, foukáme lehce jako do peříčka, sfoukneme odkvetlou pampelišku, pomalu foukáme do bublifuku, abychom udělali velkou bublinu, dýchání do dlaní (zahřívání), fonační cvičení – při výdechu přidáme zvuk (syčíme jako had, bzúčení včelky, houkání sovy nebo vlaku, mašinka, troubení auta, koza mečí, ovce bečí, kráva bučí...)
- dokončení pracovního listu z minula – před, za...
- procvičování předložek – za, vedle, pod ([příloha 10](#)), využití předmětů kolem nás k praktické ukázce a nácviku předložek
- evaluace: Tentokrát se při dechovém a oromotorickém cvičení hezky snažil, bez problému je zvládá. Předložky mu šly celkem dobře.

5. setkání

- dechové cvičení: foukací fotbal – foukání kuličky z papíru do soupeřovy branky
- oromotorické cvičení: Rodina jede na výlet ([příloha 11](#))
- rýmování – určit, jestli se dvojice slov rýmují ([příloha 12](#))
- evaluace: Dechové cvičení ho hodně bavilo, při oromotorickém cvičení se hezky snažil. Rýmy mu však vůbec nešly, nedokáže rozpoznat rýmující se slova.

6. setkání

- dechové cvičení: přenášení lentilek pomocí brčka ([příloha 13](#))
- oromotorické cvičení: Pohádka o jazýčku žirafy Žofky ([příloha 14](#))
- určování hlásky na začátku slova – označit, které slovo začíná jinou hláskou než ostatní slova ([příloha 15](#))
- evaluace: Dechové cvičení Martina moc bavilo, stejně tak i oromotorické cvičení. S určováním první hlásky má stále velký problém. Když mu to nejde, ztrácí pozornost, moc se nesnaží a hlásky tipuje, většinou prvně u všeho říká K.

7. setkání

- dechové cvičení: foukání kuličky z papíru po dráze ([příloha 16](#))
- oromotorické cvičení s ptáčky ([příloha 17](#))
- počítání zvířátek – spočítat zvířátka a přiřadit vystřižené kolečko s daným počtem ukázaných prstů ([příloha 18](#))
- procvičování pojmů uprostřed, vlevo, vpravo, předposlední, poslední ([příloha 19](#))
- grafomotorika – ptáčci v zimě ([příloha 20](#))
- evaluace: Dechové cvičení ho opět hodně bavilo. Počítání mu šlo perfektně, s některými prostorovými pojmy měl trochu problém, grafomotorika mu šla dobře, ale chtěl to ze začátku rychle obýt.

8. setkání

- dechové cvičení: přenášení rybiček do rybníka pomocí brčka ([příloha 21](#))
- oromotorické cvičení: opakování pohádky Jak šel jazýček na výlet – Ráno se probudil a protáhnul se (vyplázní jazýček nejvíc, co to jde). Podíval se nahoru, jestli svítí sluníčko (vyplázní jazýček nahoru k nosánku – pohyb jazyka z úst a nahoru ke špičce nosu), nebo jestli je venku bláto po dešti (vyplázní jazýček dolů k bradičce). Bylo hezky, a tak si vyšel na procházku (vyplázní jazyk a hýbej jím z jednoho koutku do druhého). Na louce se pásli koníček. Jazýček na něj vyskočil a s koníkem klusal dál po cestě (mrskání jazyka o patro, které vydává zvuk klusajícího koníka). Když uviděl houpačku, nechal koníka běžet dál a šel se pohoupat (vyplazuj jazýček rovně ven a dovnitř pusinky). Měl radost, když u houpačky potkal jiný jazýček (široký úsměv, vycenit zuby). A tak si spolu chvíli hráli. Házeli si míčem (střídavě nafukuj tváře – přelévání vzduchu z jedné strany na druhou). Potom se rozloučili, protože druhý jazýček už musel jít. Sluníčko hřálo a jazýček dostal žízeň. Ze studánky se napil, jako pije kočička (vystrč jazyk a napodob kočičku při pití mlíčka z misky). Při tom se trochu umazal, a tak se musel i umýt. Nejprve nahoře a potom i dole (vyplázní jazýček, oblízni zleva doprava a zprava doleva napřed horní ret a potom i dolní ret). A než se umyl, byl večer, vyšly hvězdičky a přišla noc. Byl čas jít spát. Jazýček ještě vyčistil zuby (přejížděj jazykem po zubech), protáhl se a vrátil se do své postýlky (co nejvíc vyplázní jazýček).
- grafomotorika – skoky žáby ([příloha 22](#))
- naučení se krátké básničky – Skáče žába po blátě, koupíme jí na gatě. Na jaké? Na jaké? Na zelené strakaté.
- pojmenovat zvířátka, vytleskat slova a podle počtu tlesknutí vybarvit puntíky ([příloha 23](#))
- evaluace: Dechové cvičení ho bavilo, při oromotorickém cvičení se moc nesoustředil, nechtělo se mu. Při grafomotorice se hezky snažil, básničku celkem zvládl, ale musela jsem mu trochu dopomáhat. Vytleskávání a určení počtu mu šlo výborně.

9. setkání

- dechové cvičení: foukací fotbálek s papírovou kuličkou – snažit se fouknout kuličku do soupeřovy branky
- oromotorické cvičení: Čokoládový sen ([příloha 9](#))
- perníková chaloupka – vybarvit geometrické tvary podle zadání, pojmenování geometrických tvarů – kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník ([příloha 24](#))

- sněhuláci – dokreslit sněhulákům tolik knoflíků, kolik mají napsané na klobouku ([příloha 25](#))
- evaluace: Dechové cvičení ho opět moc bavilo, při oromotorickém cvičení se hezky snažil. S tvary měl trochu problém, znal názvy, ale některé špatně pojmenoval. Určování čísel mu celkem šlo, jen některá čísla nevěděl nebo zaměnil.

10. setkání

- dechové cvičení: foukání papírové kuličky po dráze ([příloha 16](#))
- oromotorické cvičení: opakování Pohádky o jazýčku žirafy Žofky ([příloha 14](#))
- rýmy – spojit čarou slova, která se rýmují ([příloha 26](#))
- grafomotorika zimní sporty – obtáhní stopy sportovců ([příloha 27](#)), pojmenování sportovců, jak se jmenuje jejich sportovní náradí, co mají oblečené
- evaluace: Dechové i oromotorické cvičení ho bavilo, hezky se snažil. Rýmy mu moc nešly, nedokáže určit, která slova se rýmují a která ne. Grafomotorika mu šla dobře, jen se chvílkami přestával snažit a soustředit.

11. setkání

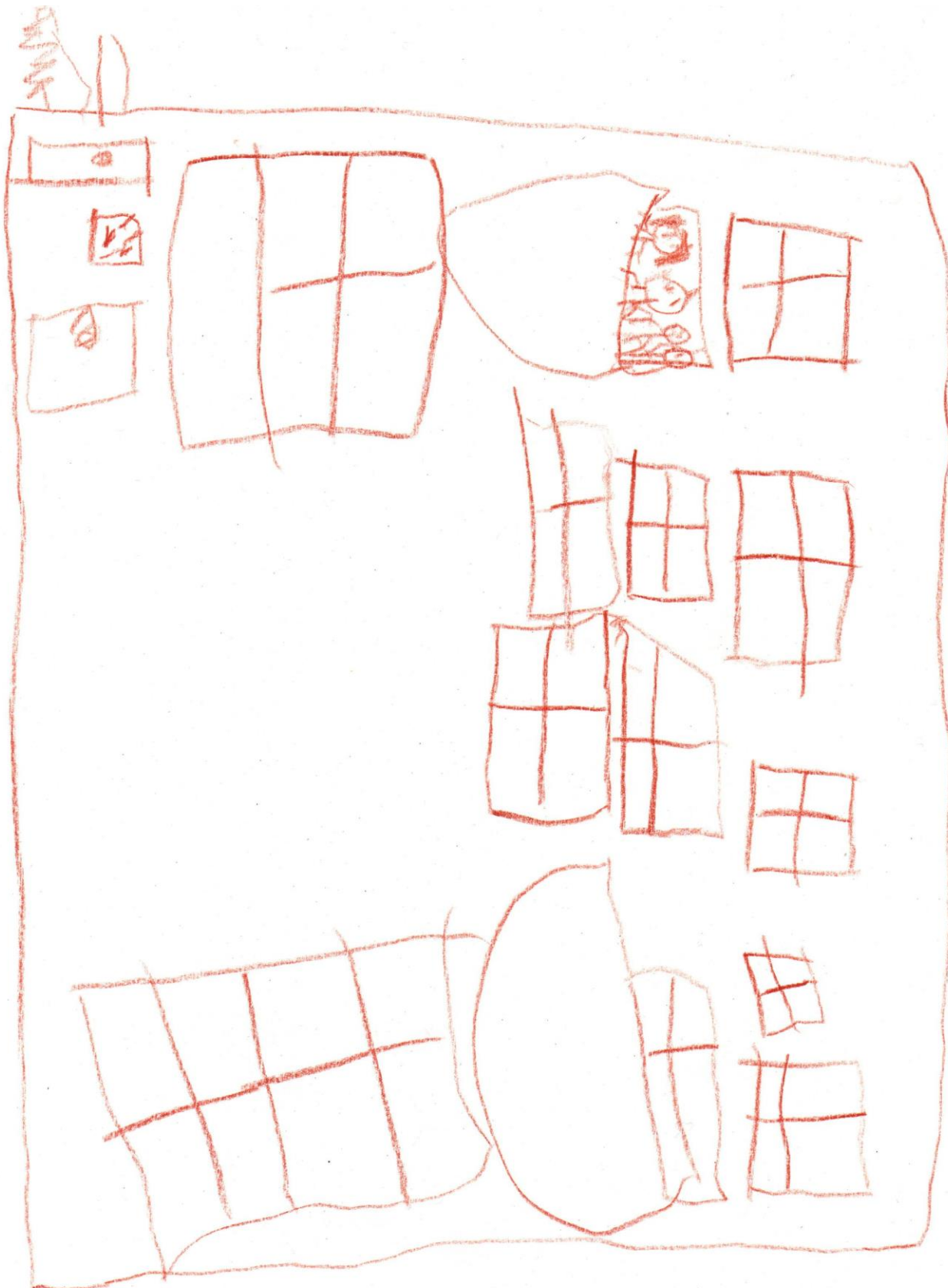
- dechové cvičení: přenášení lentilek brčkem ([příloha 13](#))
- oromotorické cvičení: opakování - Rodina jede na výlet ([příloha 11](#))
- zrakové vnímání – označ v řadě jiný obrázek ([příloha 28](#))
- hláska na konci slova – která dvojice slov má na konci stejnou hlásku ([příloha 29](#))
- rozkládání slov na jednotlivé hlásky – poznat slovo a ukázat na obrázku ([příloha 30](#))
- zopakování čtyř za sebou jdoucích slov, která řeknu
- evaluace: Dechové cvičení Martina hodně bavilo, při oromotorickém cvičení se chvílkami moc nesoustředil. Zrakové vnímání mu šlo výborně. Hlásku na konci slova nedokázal vůbec určit, slovo rozložené na hlásky nepoznal. Zopakovat po mně dobře dokázal tři slova, se čtyřmi měl trochu problém, nedával totiž moc pozor, nesoustředil se.

g) Závěr, stav po skončení programu, metodická doporučení:

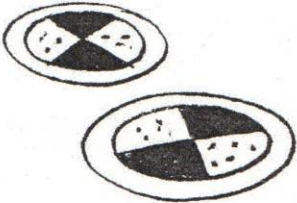
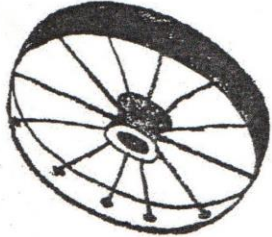

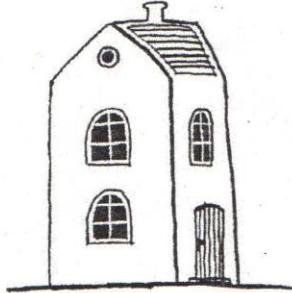
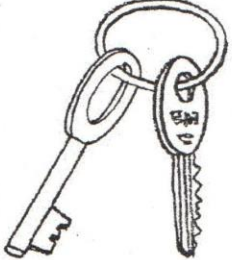

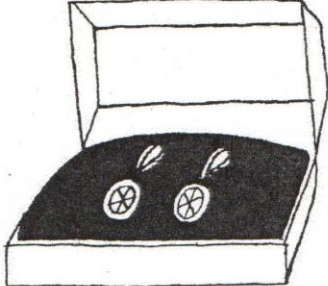
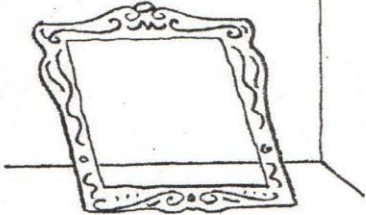
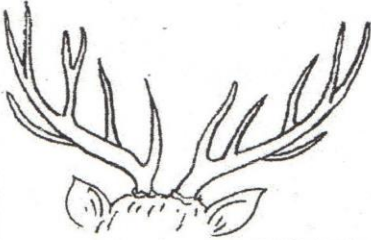
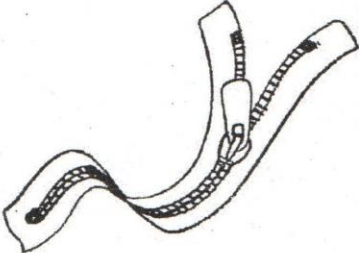
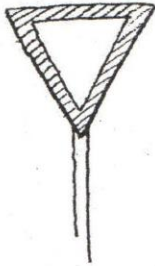
Nevypozorovala jsem u Martina výrazné zlepšení, největší problém má ve sluchovém vnímání, při určení první a poslední hlásky, nepozná slova rozložená na jednotlivé hlásky a rýmy. Má také problém udržet pozornost a soustředit se. Začal chodit i na logopedii, ale byl tam jen párkrát a nechodí tam pravidelně. Rodiče by se mu měli více věnovat a pravidelně s ním na logopedii docházet.

Přílohy

Příloha 1

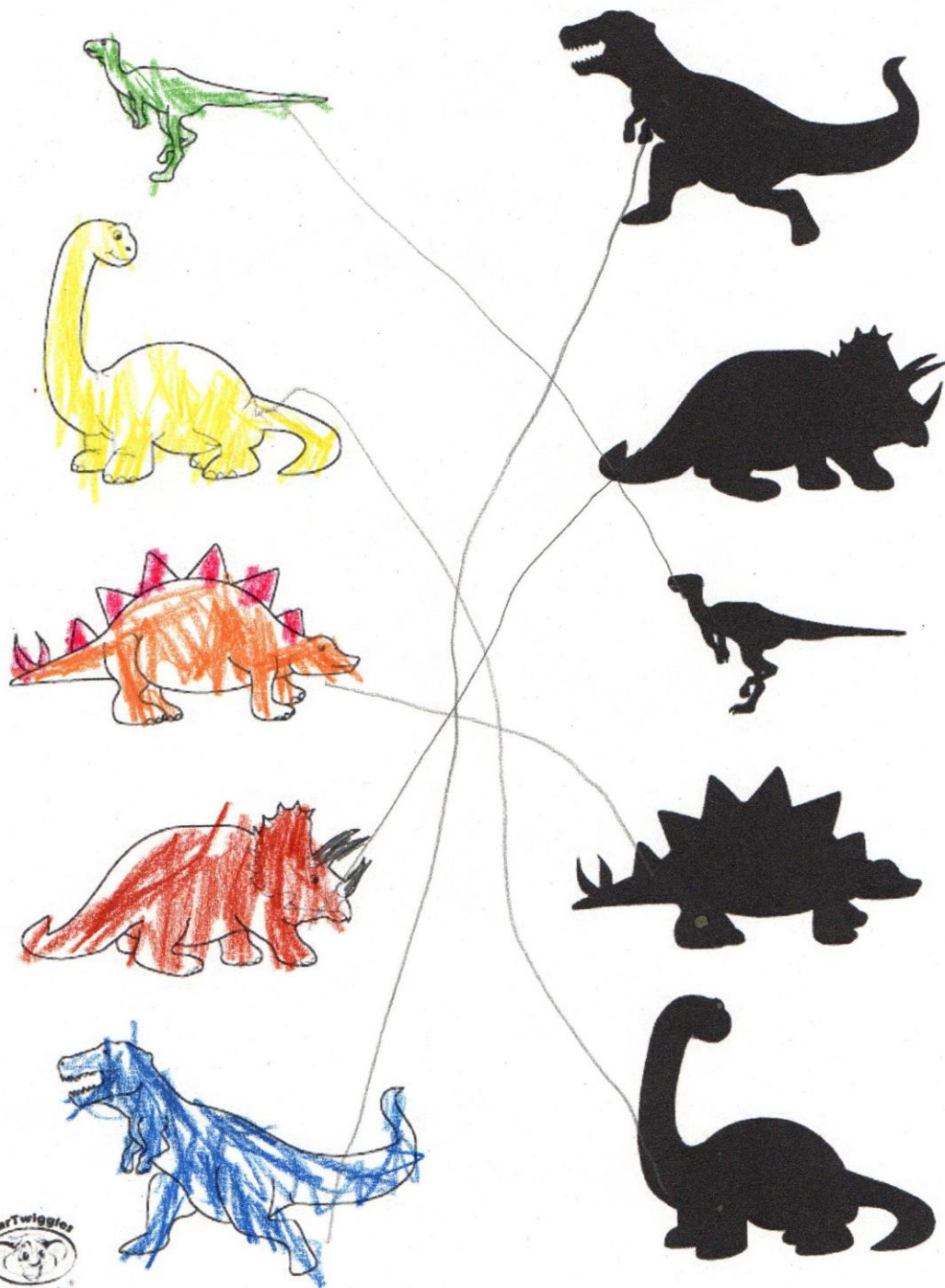

Roztleskej slova na slabiky.

<p>ZAJÍC</p> 	<p>KOLÁČE</p> 	<p>KOLO</p>
<p>HOLČIČKA</p> 	<p>DŮM</p> 	<p>KLÍČE</p>
<p>OKURKA</p> 	<p>NÁUŠNICE</p> 	<p>RÁM</p>
<p>PAROHY</p> 	<p>ZIP</p> 	<p>ZNAČKA</p>

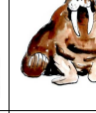

Příloha 5

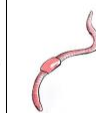

		
stůl	sova	stan
		
postel	kostka	pusa
		
ananas	nos	autobus

		
cibule	cesta	cihla/y
		
čepice	opice	záclona/y
		
měsíc	hrnec	klec

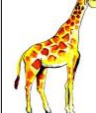
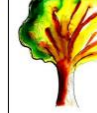

		
záclona	zvon	zuby
		
hvězda	váza	televize

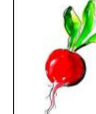

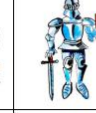
		
šnek	šíp	šála
		
šůňka	šiška	kalpárek
		
myš	nůž	mrož

		
šáp	čepice	česnek
		
pavučina	ovečka	vločka
		
klíč	meč	počítač

		
želva	žížala	žvýkačka/y
		
žížala	ječok	lžice

		
les	liška	list
		
balónek	letadlo	klokan
		
motýl	pytel	anděl

		
rádio	ryba	rak
		
srdce	žirafa	strom
		
teploměr	doktor	kočár

		
řetěz	řepa	ředkvička
		
pařez	hřeben	žebřík
		
poštář	talíř	rytíř

V		
		
velbloud	vana	vajíčko
		
dveře	švihadlo	severka

K		
		
kladivo	kočka	koruna
		
rukavice	klíka	svíčka
		
pták	kartáček	drak

Jméno:	Příjmení:	Datum narození:				
Mateřská škola:		Věk:				
Data vyšetření:						
hláska	pozice	slovo	vynechává	zaměňuje	signifikantus	neoznamí
S	iniciální	stůl				
		seva				
		stan				
	mediální	ponal				
		konka				
		puza				
finální	ananas					
	ses					
	anotba					
C	iniciální	chabě				
		coota				
		chla/y				
	mediální	špice				
		opice				
		zichona				
finální	mšic					
	frnec					
	kluc					
Z	iniciální	zichona				
		zvon				
		zuby				
	mediální	lvěra				
		viza				
		televize				
Š	iniciální	šuk				
		šip				
		šala				
	mediální	šušnic				
		šůka				
		kalpáček/šatek				
finální	myš					
	šůl					
	šusť					
Č	iniciální	čip				
		čpice				
		černok				
	mediální	puvučina				
		ovůčka				
		svička				
finální	klíč					
	meč					
	počítač					
Ž	iniciální	žlva				
		žbala				
		žvýkačky				
	mediální	žbala				
		žebek				
		žuce				

hláska	pozice	slovo	správně	vynechává	zaměňuje	špatně	neoznamí
L	iniciální	les					
		lůka					
		los					
	mediální	balíček					
		lžadlo					
		klouze					
finální	motyl						
	pytl						
	malí						
R	iniciální	rádo					
		ryba					
		rak					
	mediální	udec					
		žralo					
		strom					
finální	aplomb						
	doštor						
	kočár						
Ř	iniciální	řez					
		řepa					
		ředvíčka					
	mediální	pařez					
		řeben					
		řebřík					
finální	pořít						
	tař						
	rytí						
V	iniciální	velbloud					
		vana					
		vejec					
	mediální	dveře					
		švihadlo					
		severka					
K	iniciální	kladivo					
		klíka					
		koruna					
	mediální	rukavice					
		klíka					
		svíčka					
finální	pták						
	kartáček						
	drak						

Tab. 4: Záznamový arch II – artikulační test, 2. sezení (Hrušková, K. 2012)

Co je to?

Je to na K a mečí to.

Je to na K a peče se to.

Je to na Č a pije se to.

Je to na M a hází se to.

Je to na H a tiká to.

Je to na A a jede to.

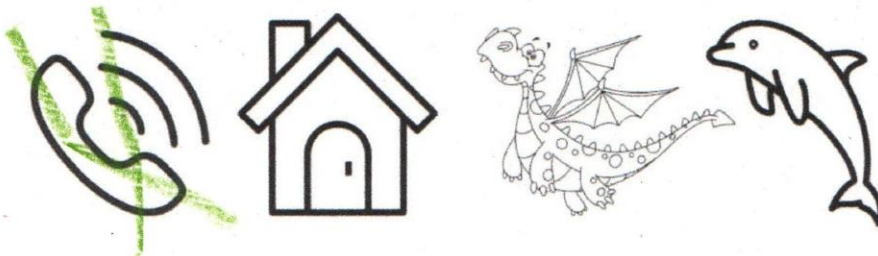
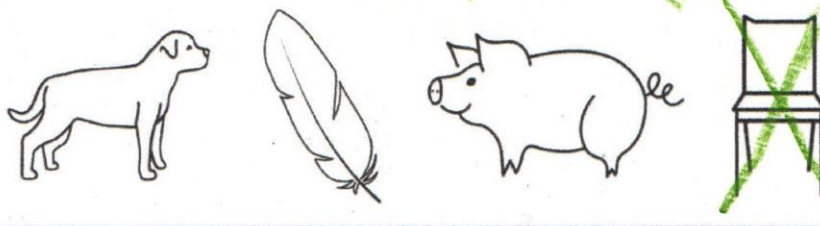
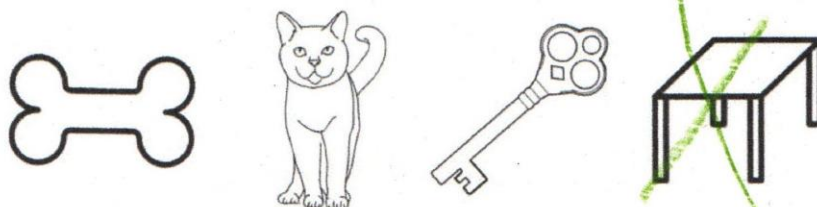
Je to na P a létá to.

Je to na V a jí se to.

Je to na L a lepí to.

Škrtni obrázek, který ZAČÍNÁ na jinou hlásku.

Pracovní list

1. řádek: vybarvi všechny obrázky PŘED kytičkou
2. řádek: vybarvi obrázek hned ZA beruškou
3. řádek: vybarvi PRVNÍ a POSLEDNÍ obrázek
4. řádek: vybarvi obrázky MEZI jahodou a hruškou

ČOKOLÁDOVÝ SEN

ŠTĚPÁNKA DUBNOVÁ ♥

ČOKOLÁDU VŠICHNI ZNÁME, RÁDI SI JÍ VYCHUTNÁME.

ústa otevřená, jazyk olizuje horní a dolní ret a vytváří kruhový pohyb, několikrát pomalu opakujeme

TOLIK VŮNÍ, BAREV, CHUTÍ,

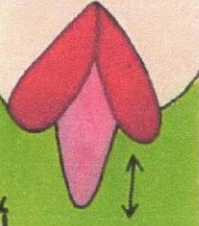
představíme si, že máme na dlaní čokoládu, přičichneme si (dlouhý nádech) a s výdechem řekneme dlouhé „ach“

SNÍŠT JÍ CELOU, TO NÁS NUTÍ.

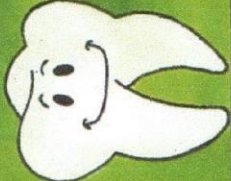
ústa co nejvíce otevřená, zuby vyceněné, pomalu zavíráme ústa, horní a dolní zuby se setkají, opakujeme

JEDINÝ KOUSEK A JAZYK SE VZBUDÍ,

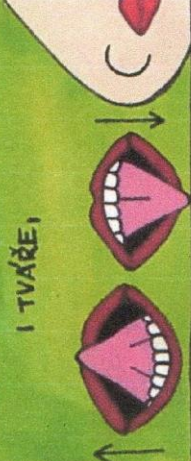
ústa zavřená, jazyk vysuneme z úst co nejdál dopředu a zpět, nejprve pomalu a poté zkusíme zrychlovat

SLADKÁ CHUŤ UŽ TĚLEM PROVDÍ.

čokoládu máme všude – pohladíme si ruce a nohy, poté špičkou jazyka přejedeme všechny zuby ze všech stran

UMAZANÝ NOS, BRADA I TVÁŘE,

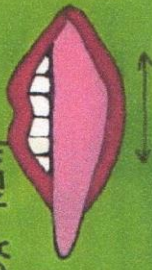
ústa otevřená, špička jazyka směřuje co nejvíce k nosu a poté k bradě, špička jazyka „hladí“ vnitřní strany tváří

V OČÍCH SE LESKNE ČOKOLÁDY ZÁŘE.

zkusíme co nejvíce „vykulit“ oči na kamarády, zamrkat na ně jedním a poté druhým okem

A KDYŽ UŽ ŽÁDNÁ ČOKOLÁDA NENÍ,

ústa otevřená, horizontální pohyb jazyka – kmítání od levého koutku úst k pravému

JE I KONEC ČOKOLÁDOVÉHO SNĚNÍ.

pevně sevřené rty, nařoukneme obě tváře vzduchem, poté prudce vydechneme, rty se rozevřou, opakujeme

ROZHODNI

Rozhodni, který obrázek se nejlépe hodí k větě: Pes stojí za budou. Tento obrázek vybarvi.

Rozhodni, který obrázek se nejlépe hodí k větě: Kočka leží vedle křesla. Tento obrázek vybarvi.

Rozhodni, který obrázek se nejlépe hodí k větě: Míč je pod postelí. Tento obrázek vybarvi.

KuliFerda

2

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Ústecký kraj

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

LOGOPEDICKÁ CHVILKA

(Mgr. Helena Kolbábková, Mgr. Lenka Ondáková)

Téma : Rodina jede na výlet

Rodina Dvořáková jela s dětmi na výlet. Nasedli do auto a táta nastartoval. **Dn, dn, dn...** (**n prodlouženě**). Po hrbolaté cestě ve městě auto pomalu poskakovalo. **Dn, dn, dn** (**krátce**). Jakmile vyjeli za město, uháněl tatínek nejvyšší povolenou rychlostí **d-d-d-d-d...** (**rychle**). Do kopce jeli pomalu **dd-dd-dd**, z kopce jeli jako s větrem o závod **ddddddddd**. Cestou se vyhnuli velkému traktoru, který se pomalu šinul k nedaleké vesnici **Td – td – td –**

Přijeli do Vyškova k zookoutku a zastavili na parkovišti. Maminka šla koupit vstupenky a děti se už nedočkavě tlačily u brány.

První zvíře, které spatřili, byl kůň. Klapal kopýtky (**mlaskání jazyka**) chvíli rychle – chvíli pomalu. Když uviděl děti, v údivu se zastavil. Zvedl jedno kopýtko (**jazyk necháme rozložený na horním patře**) jako by zdravil návštěvníky zooparku. Dokonce i radostně zafikal (**rozkmitat uvolněné rty výdechovým proudem**). Vedle v ohradě chtěl oslík napodobit koníka, ale protože neuměl schovat jazyk, zůstal mu vyplazený. (**rozkmitat uvolněné rty výdechovým proudem s jazykem venku.**)

V průzračné vodě malého rybníka spatřily děti kapříky (**rty napodobují pohyb úst kapra, rty nejsou v napětí**). Všichni se úplně vyděsili, když jim za zády zařval mohutný tygr. Tlamu měl tak otevřenou, že byly vidět všechny jeho ostré zuby. (**pusu otevřít tak, aby byly vidět všechny zuby a rty byly napnuté.**)

Najednou tatínek něco ucítil. „Co to tak krásně voní?“ (**hluboký nádech nosem**). Bramborák! „Hurá,“ zaradoval se tatínek, „to si pochutnám.“ Stočil koupenou dobrotu do ruličky (**jazyk smotat do ruličky**). Slastně pomlaskával **mňam, mňam...** Děti se rozběhly ke stánku se sladkostmi. Tamarka si v puse přehazovala kyselou bonparu (**zavřená pusa, jazyk tlačí střídavě do pravé a levé tváře**), Radim lízal lízátko (**nápodoba lízání**). Alenka si pochutnávala na zmrzlině (**napodobování olizování**) Za chvíli měla umazanou celou pusou. Jazykem se pořádně olízla (**jazykem olizneme horní i dolní ret oběma směry.**), ale pak si stejně musela utřít pusou kapesníkem. Maminka dojedla makovou buchtu. Jazykem se marně snažila vytáhnout zrníčka, která jí uvízla mezi zuby (**Zavřená pusa, jazyk přejíždí všechny zuby**).

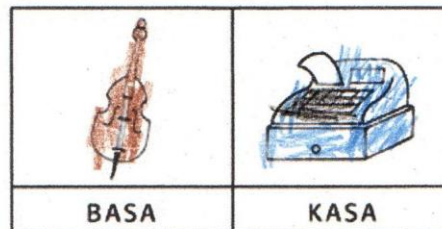
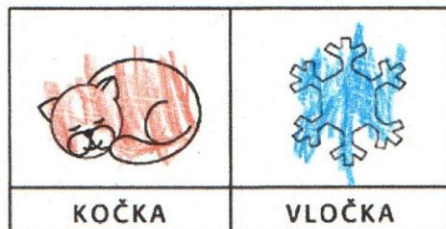
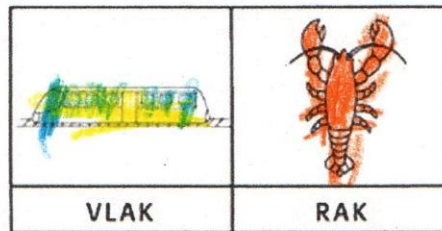
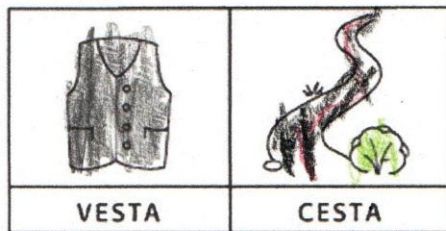
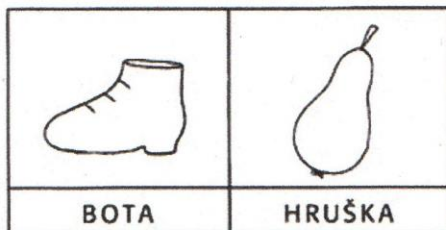
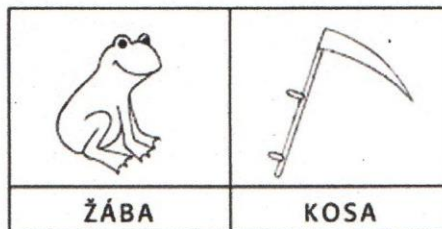
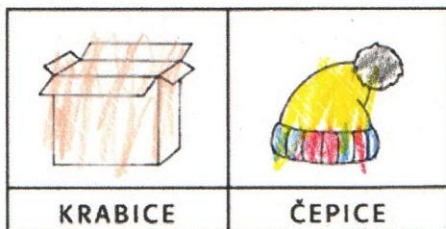
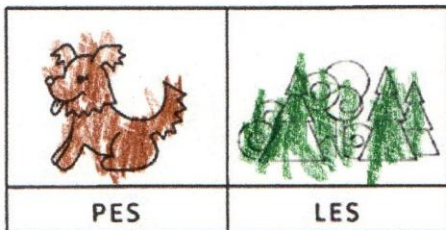
Konečně přijel na parkoviště vláček, který odvezl návštěvníky do nedalekého dinoparku. „Honem, děti, utíkejte, ať nám vláček neujede“, zvolal tatínek. Všichni doběhli včas, ale sotva popadali dech (**rychlé střídání krátkého vdechu a výdechu otevřenými ústy.**) Dlouhý vláček byl připraven (**Děti utvoří vlak.**) Pan řidič zmáčkl klakson a ozvalo se veselé houkání **Húúúúúú, Huhúúúúúú**. Vláček se pomalu rozjel **š – š – š ...** Po rovné cestě radostně ujížděl **ši – ku- ku – ku.....** „Hurá, už jsme tady“, zvolaly děti. Když návštěvníci spatřili předpotopní příšery, zůstala jim pusa dokořán. (**otevřená ústa.**) „Óóóó, ti jsou velicí! Áááááá, to je obr!“ Než si stačili prohlédnout všechny vystavené dinosaury, začalo poprchávat. Drobné kapičky ťukaly do roztažených deštníků (**pusa otevřená, hrotem jazyka ťukáme za horními řezáky**). V dešti nikoho prohlídka nebavila.

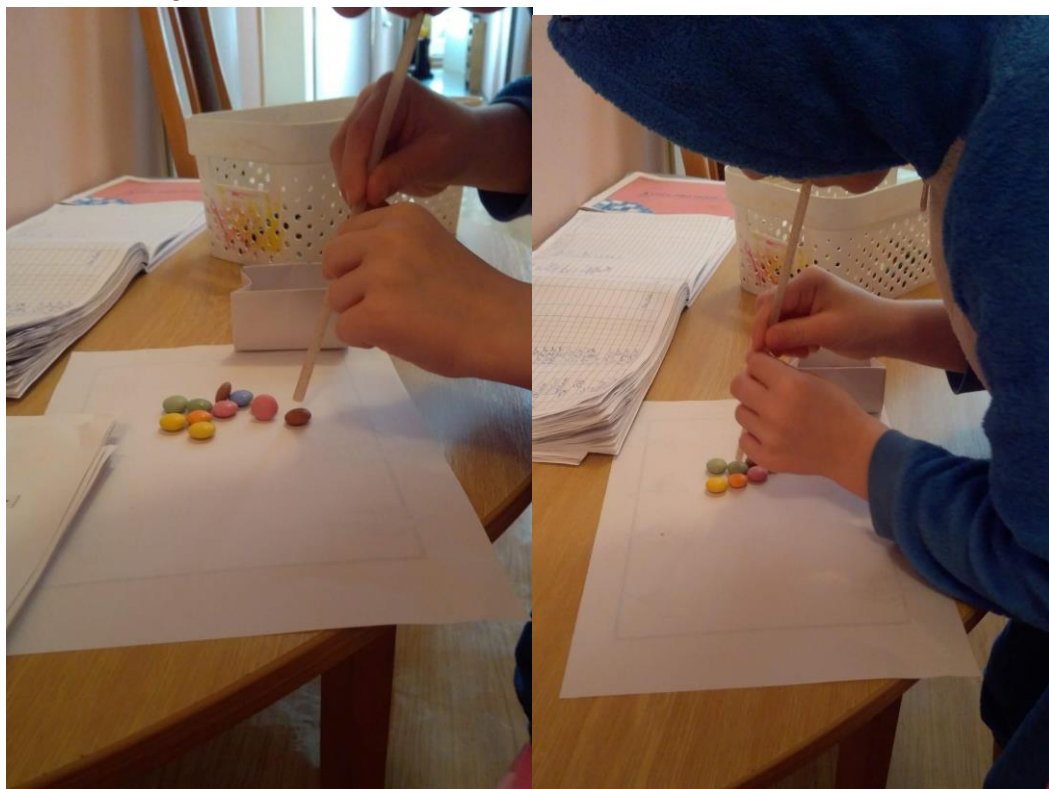
Všichni naskákali do vláčku (**děti jedou zapojené jako ve vlaku**) a rychle se vraceli na parkoviště k zookoutku **šššššššš**. Tatínek nastartoval auto, všichni do něj nastoupili a ujížděli k domovu. Cestou se rozpršelo tak, že stěrače nestačily stírat proudy vody (**jazykem olizujeme horní ret zprava doleva a zpět**). Všem bylo líto, že si dinopark pořádně neprohlédli. „To nevdá,“ řekl tatínek, „však se tam ještě podíváme.“

Doma maminka uvařila pro všechny horký šípkový čaj (**foukáme do čaje, aby brzy vychladl**), celá rodina si sedla ke stolu a vyprávěli si zážitky z výletu.

RÝMOVÁNÍ

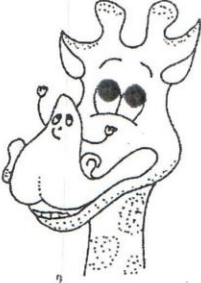
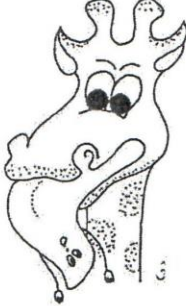

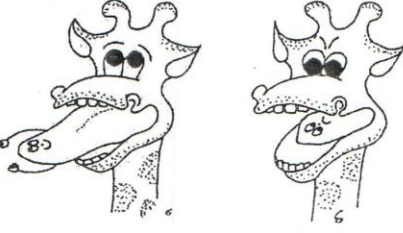
Rozhodni, zda se dvojice slov rýmují. Dvojici, která se nerýmuje, přeškrtni. Obrázky vybarvi.

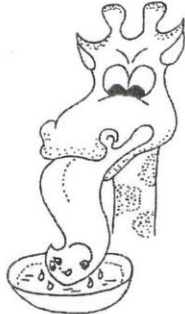
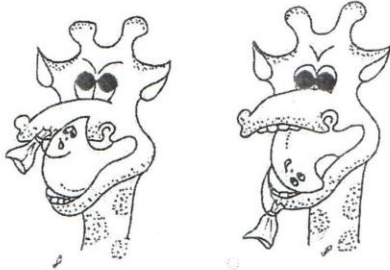
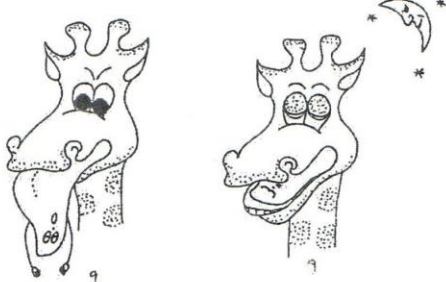

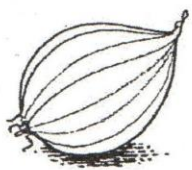
Logochvilky aneb Náměty na kolektivní jazykové chvílky

Pohádka o jazýčku žirafy Žofky – procvičte si jazýček

	
<p>1. Byl jednou jeden jazyk a ten bydlel v tlamičce žirafy Žofky. Ráno se probudil a protáhl se. (Vypláznout jazyk co nejvíce.)</p>	<p>2. Podíval se nahoru, jestli svítí sluníčko... (Pohyb jazyka z úst ven a nahoru ke špičce nosu.)</p>
	
<p>3. ... nebo jestli tam náhodou není bláto. (Pohyb jazyka ven a směrem k bradě.)</p>	<p>4. Bylo hezky, a tak šel na procházku. (Při fixním mezičelistním úhlu jazyk kmitá plynule zleva doprava do krajních poloh.)</p>
	
<p>5. Uviděl koníčka a chtěl si taky zaježdit. (Příslušné pohyby jazyka na tvrdém patře.)</p>	<p>6. Šel dál a spatřil houpačku. Utíkal k ní se pohoupat. (Při fixním mezičelistním úhlu se jazyk pohybuje ven z úst a dovnitř v jedné rovině.)</p>

	
<p>7. Jazyček už byl unavený a měl velikou žízeň. Napil se mlíčka jako kočička. (Příslušné pohyby jazyka při fixním mezičelistním úhlu.)</p>	<p>8. Umazal si však pusinku a musel se umýt. Nejprve se umyl nahoře. (Při fixovaných otevřených ústech se špička jazyka pohybuje po horním rtu zleva doprava a naopak.) Potom se umyl dole. (Špička jazyka olizuje spodní ret.)</p>
	
<p>9. Už byl večer a jazyk se vrátil do tlamičky. Nejdříve se protáhnul a pak šel spát. (Opět vypláznout jazyk co nejvíce a pak schovat do pusy.)</p>	

Označ v řádku slovo, které začíná jinou hláskou než ostatní slova.

<p>RAKETA</p> 	<p>ROLÁK</p> 	<p>KUŇ</p> 	<p>RYBÍZ</p>
<p>BÁBOVKA</p> 	<p>BALON</p> 	<p>BANÁN</p> 	<p>NOHA</p>
<p>KOZA</p> 	<p>KRÁVA</p> 	<p>KLADIVO</p> 	<p>RUKAVICE</p>
<p>BUBEN</p> 	<p>CIBULE</p> 	<p>CITRON</p> 	<p>COP</p>
<p>NANUK</p> 	<p>NETOPÝR</p> 	<p>DRAK</p> 	<p>NŮŽKY</p>
<p>DORT</p> 	<p>DATEL</p> 	<p>DEŠTNÍK</p> 	<p>CIRKUS</p>

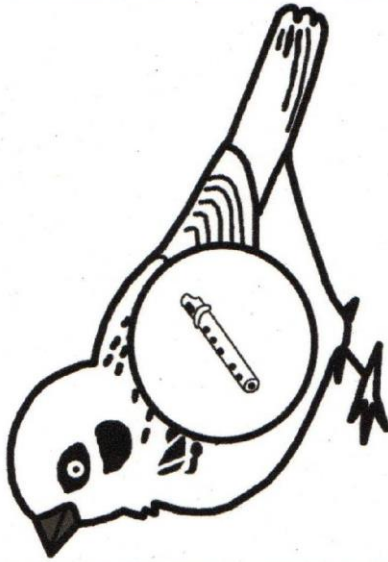

 E-předškoláci

Delfin: Našpulit ústa a vtáhnout do úst tvář.

 E-předškoláci

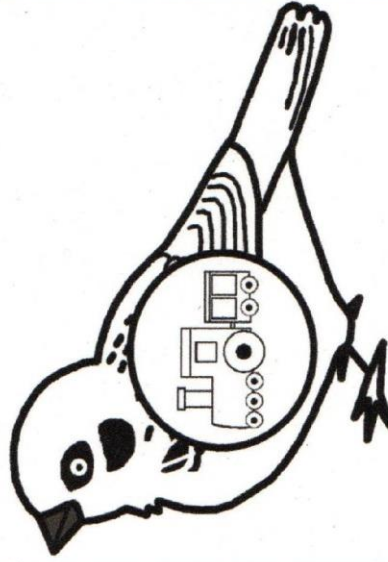
Píšťalka: Našpulit ústa a mezerou mezi rty foukat vzduch.

 E-předškoláci

Voláme na kočičku: Dát zuby na sebe, našpulit ústa, špička jazyka směřuje k hornímu patru, šeptem lehce vyslovovat „ĎĎĎ“, ozve se „ČČČ“.

 E-předškoláci

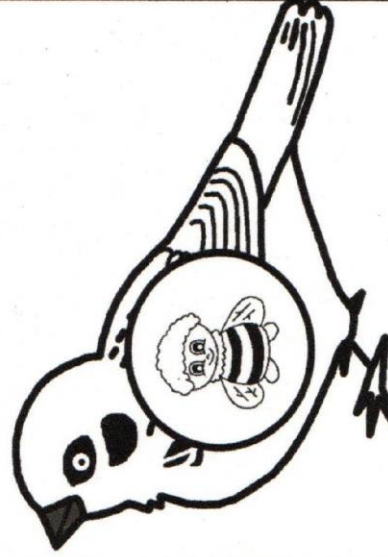
Mašinka: Dát zuby na sebe, našpulit ústa a prodloužit hlásku „Čšššš“.

 E-předškoláci

Kapřík: Našpulit ústa a mimě je otvírat a zavírat.

 E-předškoláci

Čmelák: Dát zuby na sebe, našpulit ústa, jazyk se dotkne zadní strany horních zubů, vyslovit Ž.

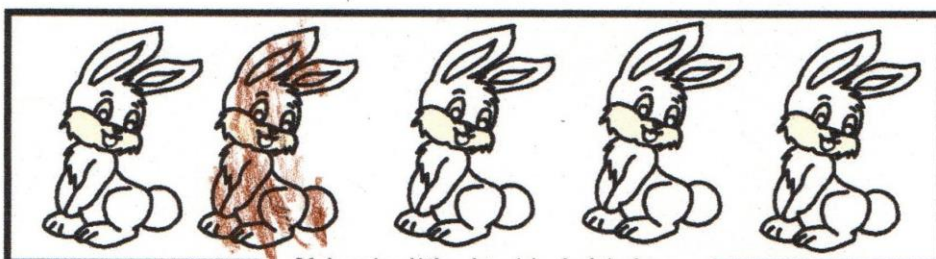

 E-předškoláci

Vybarvi smku, která je uprostřed.

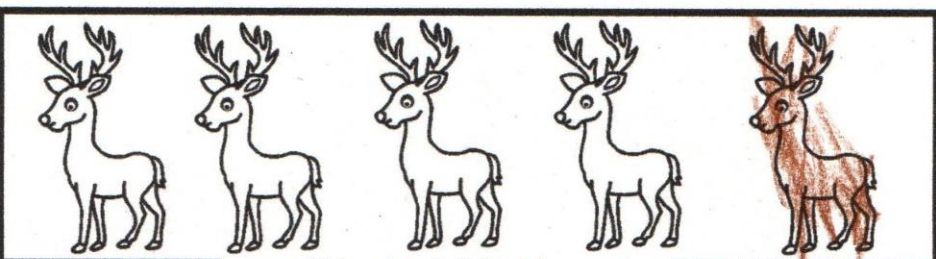
Vybarvi zajička, který je druhý zleva.

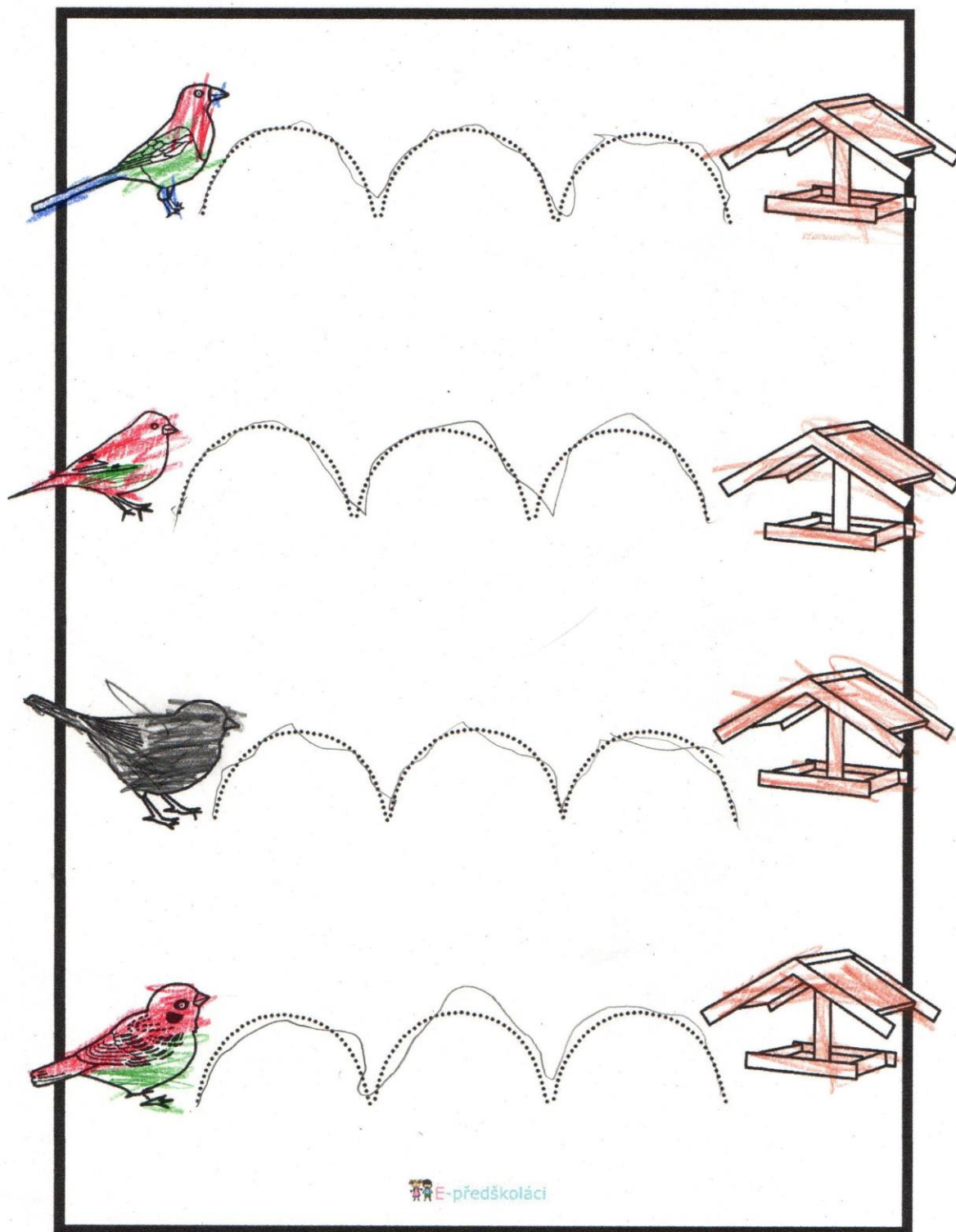
Vybarvi krmelec, který je nejvíce vpravo.

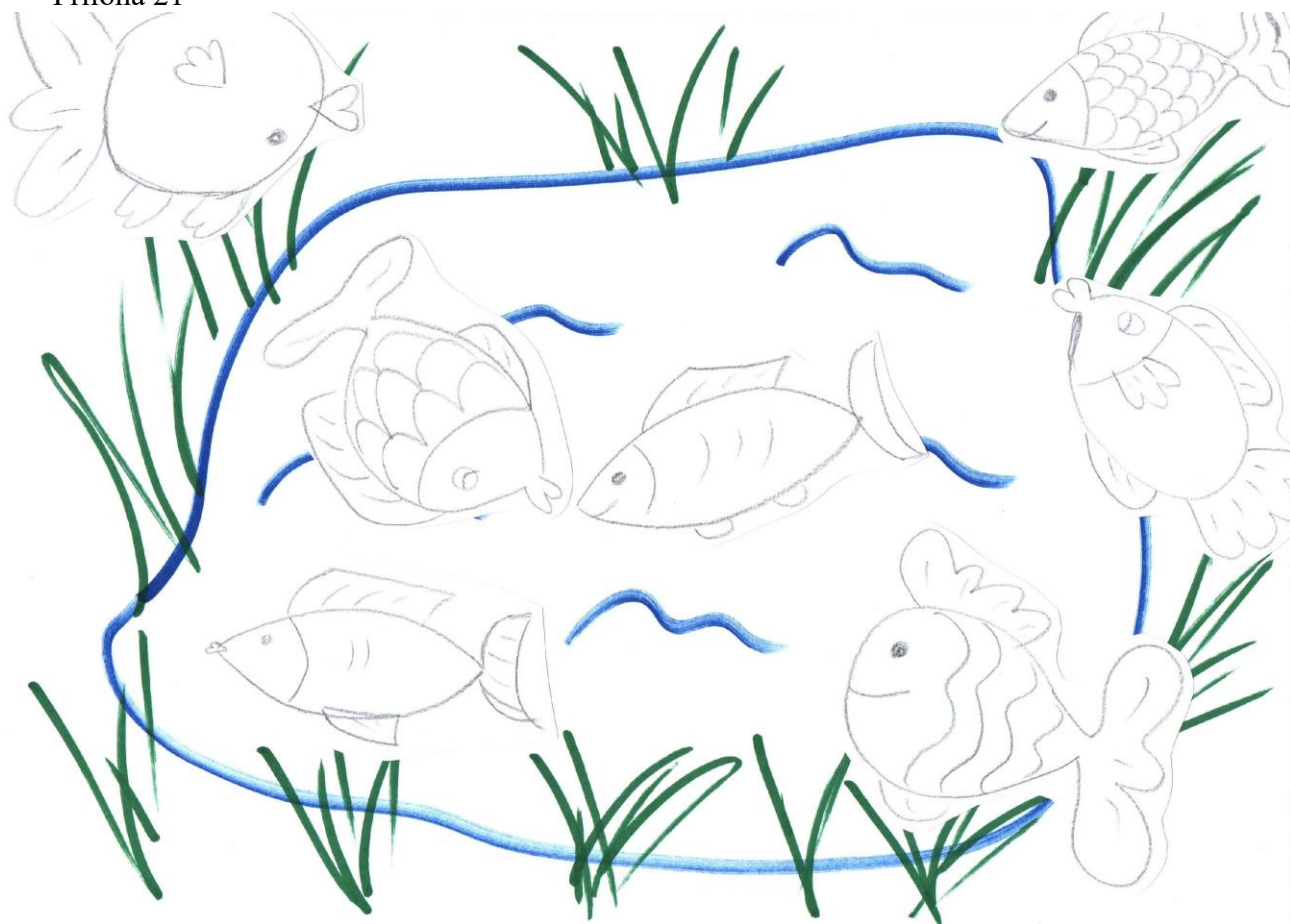
Vybarvi předposledního divočáka.

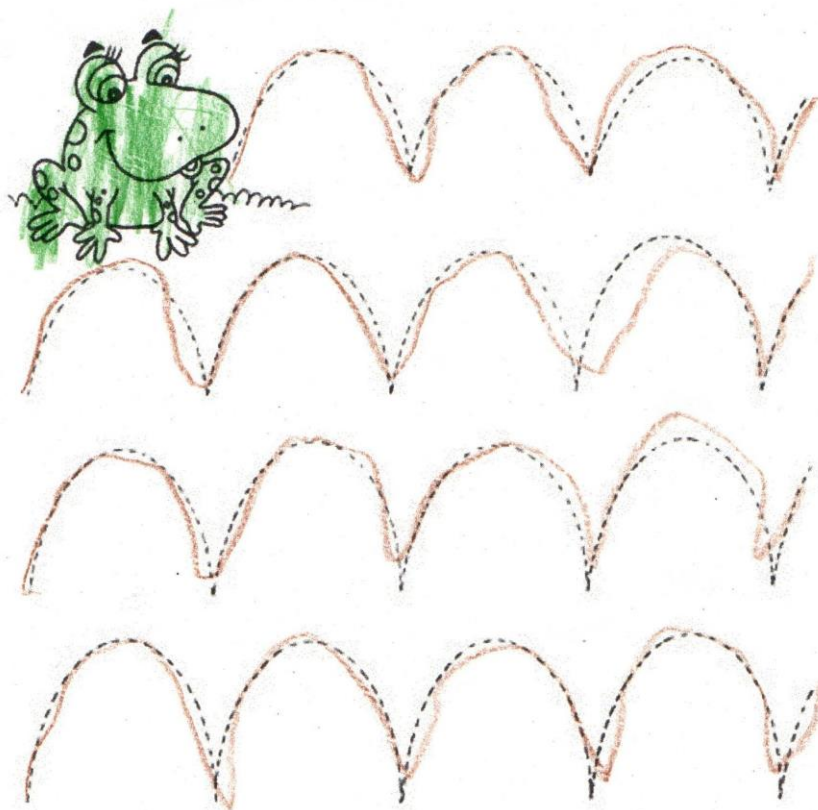

Vybarvi posledního jelena.

Nakresli, jak ptáček letí ke krmítku.

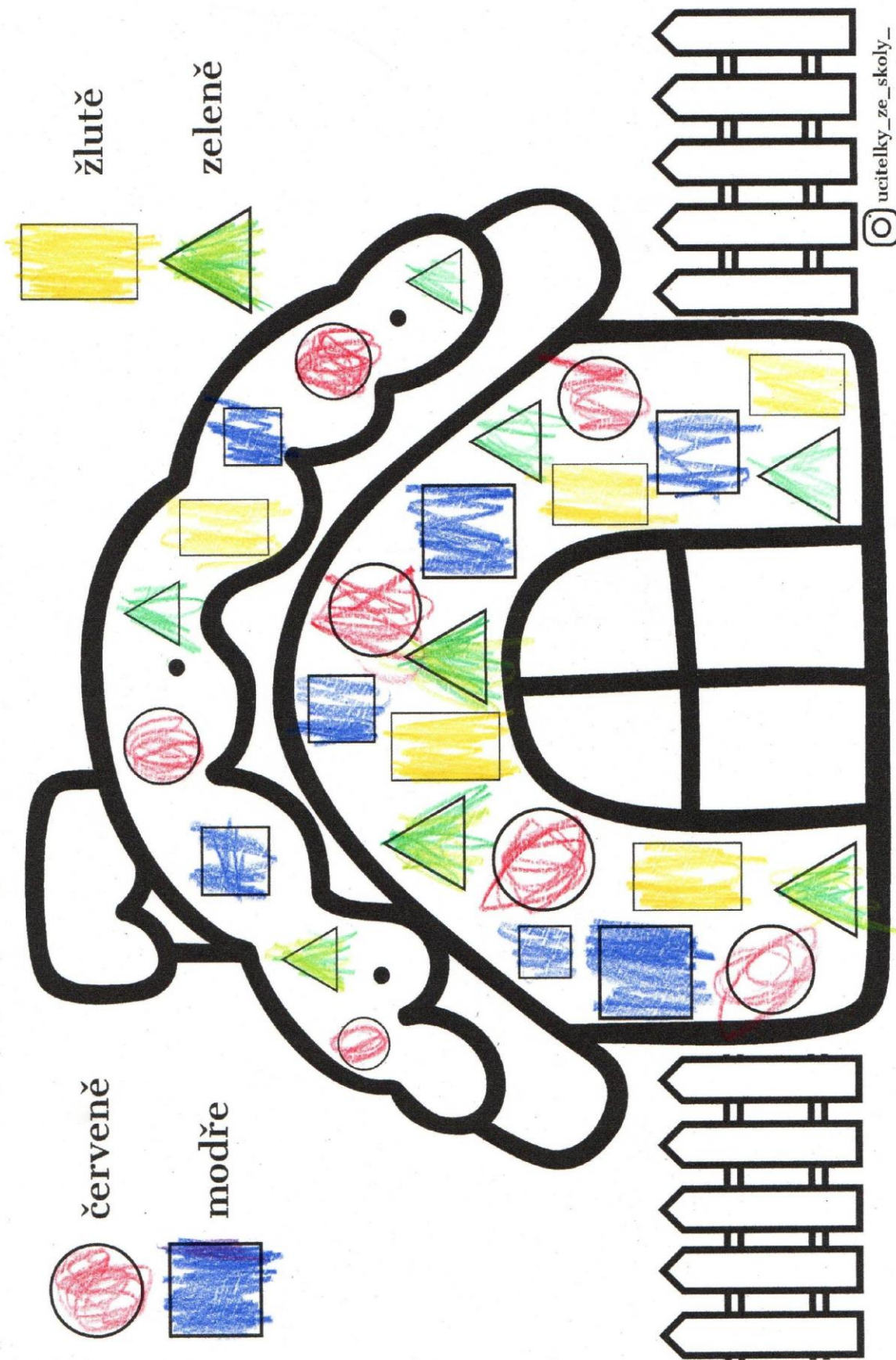

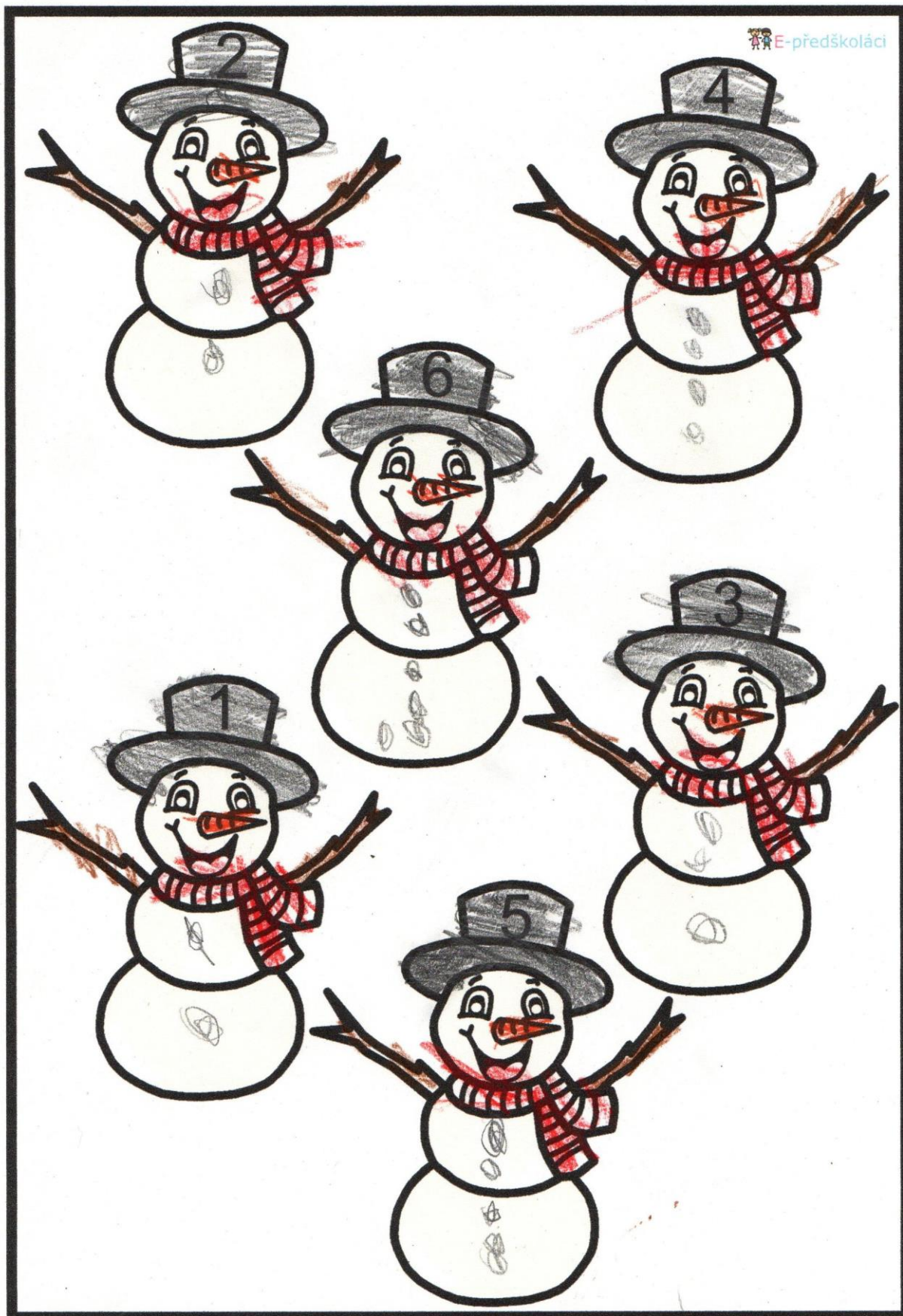
E-předškoláci

Pojmenuj zvířátka na obrázku, slova vytleskej a vybarvi tolik puntíků, kolikrát si tleskl/a.
Zvířátka si vybarvi.

Výbarvi geometrické tvary podle zadání.

Vezmi si pastelku a dokresli sněhulákům tolik knoflíků, kolik mají napsané na klobouku.
Sněhuláky si vy barvi. Jak se bude jmenovat tvůj sněhulák?

Spoj čarou slova, která se rýmují.

<p>TUŽKA</p> 	<p>HRUŠKA</p> 	<p>DÁREK</p> 	<p>LES</p>
<p>SLEPICE</p> 	<p>OPICE</p> 	<p>PES</p> 	<p>PÁREK</p>
<p>KLÍČ</p> 	<p>MÍČ</p> 	<p>DRAK</p> 	<p>METR</p>
<p>LIŠKA</p> 	<p>MYŠKA</p> 	<p>MRAK</p> 	<p>SVETR</p>

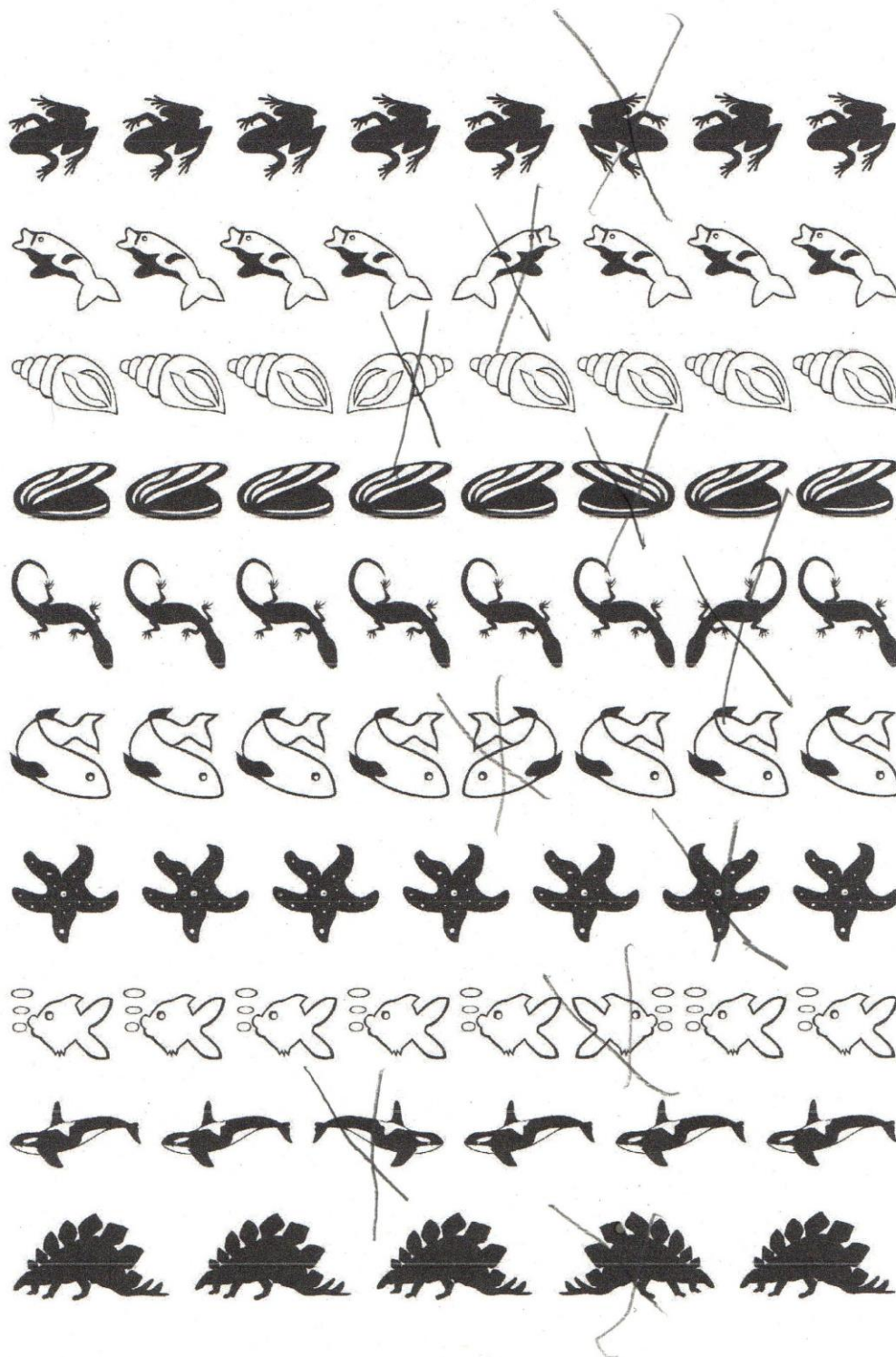

GRAFOMOTORIKA ZIMNÍ SPORTY

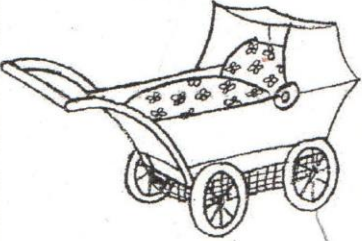

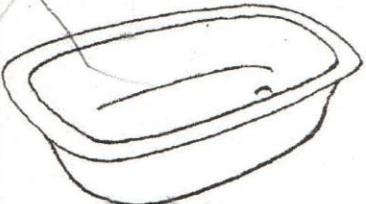

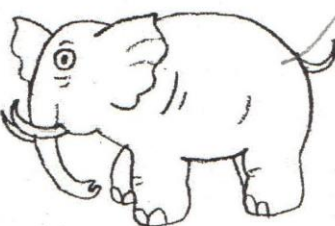
Obtáhní stopy sportovců.

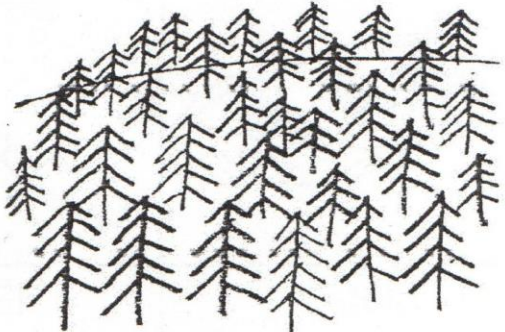

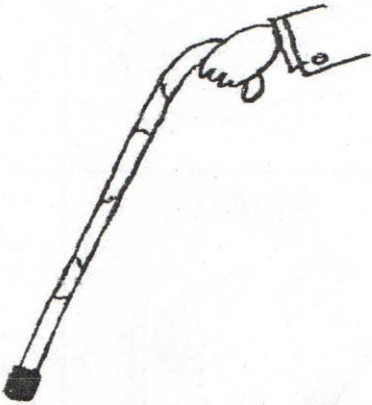
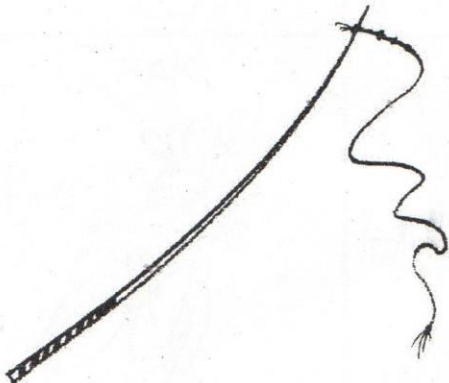

Označ v řadě jiný obrázek.

Která hláska je na konci slova? Spoj čarou dvojice slov, která mají stejnou hlásku na konci slova.

<p>KOČÁR</p> 	<p>RÝČ</p> 	<p>ČLUN</p>
<p>TALÍŘ</p> 	<p>HRNEK</p> 	<p>VANA</p>
<p>VÁZA</p> 	<p>BIČ</p> 	<p>MALÍŘ</p>
<p>RAK</p> 	<p>TYGR</p> 	<p>SLON</p>

Pozorně poslouchej slova, která ti budu říkat po jednotlivých hláskách. Které slovo nakreslené na obrázku jsi slyšel? Ukaž a pojmenuj obrázek.

<p>P - E - S</p> 	<p>L - E - S</p>
<p>M - Y - Š</p> 	<p>H - Ů - L</p>
<p>B - I - Č</p> 	<p>M - Í - Č</p>

Zdroje:

1. <http://klubnejmensich.usmevy.cz/prace-studentu-o-ds/hry-a-cviceni-pro-rozvoj-rci-ditete-s-ds/6-prakticka-cast/>
2. <https://www.ms-chuchle.cz/dechova-cviceni>
3. https://is.muni.cz/th/gyc58/DP_text_Hruskova.pdf
4. <https://cz.pinterest.com/>
5. <https://e-predskolaci.cz/>
6. <https://www.ucitelkyzeskolky.cz/>
7. Bednářová Jiřina – Sluchové vnímání
8. Bednářová Jiřina – Zrakové vnímání (optická diferenciacie)